

Діло

Виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок № 10, II. пош.
Конто почт. шлюди. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полудням.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 3-00 зок.
Чвертьрічно 12-00 „
Піврічно 23-00 „
Річно 45-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зок., Німеччині 7-50 зок.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 зок., Бол-
гарії 7-50 зок., Австрії 7-50 зок.,
Збірна адреса 1 зок.

Телеф. Редакції 25-41.
Друкарні 25-24.

А СПРАВИ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

По москвофільських зїздах.

Провал Бачинського і його сателітів.

Як ми вже повідомляли попереднього тиж-
ня, в днях 25. і 26. ц. м. відбулися у Львові зїзди
москвофільських організацій, а саме: „Т-ва
Качковського“ і „Рускої Сел. Організації“.

Атмосфера зїздів була душна, що й вини-
сло з хаосу, який панує в москвофільських та-
борах. Як шан. читачам відомо, в москвоф. табо-
рі є наче би два відлами: один — групка М. Ба-
чинського, а другий — опозиційний, або ево-
люційний, що прямує до об'єднання нашого на-
роду. Групка Бачинського через своїх прихильників
досить жорстоко агітувала на цих зїздах, але в ре-
зультаті не тільки не досягнула перемоги, а
навпаки, вийшла скомпромітована, хоч не ви-
лючена річ, що деякі вибранці в „совіті“ є ти-
хими прихильниками Бачинського.

Знаменне те, що цього року роздавано у-
часникам обох зїздів летючки з гострою кри-
тикою господарки посла Бачинського всена-
родним майном „Нар. Дому“. І хоч деякі про-
мовці старалися повести людей на манівці і ту-
шували дійсну правду перед учасниками, то
зсетаки видно, що в москвофільських таборах
немає згоди. Показалося це і з того, що недавно
обкидали виїзми деяких людей нібито за у-
країнську політику, в тім і радника Третяка, б.
сеніора Ставропія, за „якусь“ шкідливу госпо-
дарку (хвіба за те, що за його часів досить енер-
гійно інтерв'єновано у владі в справі віддачі
Нар. Дому?). А в часі зїзду „РСО“ обкидали
виїзми сянських „самостійників“ нот. Явор-

ського і Музику (які іменували Бачинського
і Слезюка „почетними членами“!).

Деякі промовці на обох зїздах виступали
проти українців, однак серед учасників далося
зауважити і відчуття, що такий тон панує лиш
у тих промовців! Наріка перемучення політичан-
ством бажає згоди, так, що демагогія одиниць
не принесла їм найменшого влововлення.

На зїздах була заступлена провінція дуже
малочисленно, ледви кількома тими самими по-
стійними учасниками. Сидю доповнювали сту-
дентами з „Друга“ і львівськими людьми.

На зїзді Т-ва Качковського доповнили
лиш виділ трьома членами, людьми без „фар-
би“: а в „совіті“ РСО увійшли переважно люди
нові, при чому а вник прихильників Бачин-
ського не увійшов туди ніхто! Питання тільки,
яку лінію поведе новий президент „РСО“, те-
перішній сеніор Ставропія радн. Гулла, котро-
му не можна закинути нечистоти рук. Та все та-
ки побоюємося, що в політиці готового „об-
робляти“ алтеренти Бачинського. В найближчій
будущині побачимо, куди поведе ради. Гулла
свою партію і її прихильників! Дай Боже, щоби
не піддався впливам, які діють лиш на школу
нашому народові як одній цілості в Польщі. А
знаємо, що заінтересовані чинники пустять а
рух об'єднання цілою силою парі.

Чи ради, Гулла зуміє і хоче опертися на
народові — побачимо.

— 0 —

В румунському парламенті буде тільки один представник У. Н. П.

У національно-ліберальним парламенті Ру-
мунії матиме Українська Національна Партія
одного-однієського представника. Не маючи мо-
жливості зібрати на власну лісту вимаганих
законом 2 проц. голосів з усієї держави, У. Н.
П. залучилася в технічний виборчий картель з
радикально-селянською партією під проводом
Григорія Юніана і ставила своїх кандидатів на
спільній лісті під одним знаком з цією партією.
Українські кандидати були в черновецькій,
сторожинській і радовецькій повіті.

З трьох ліст при виборах до камери депу-
тованих вибрано першого на лісті тільки в двох
виборчих повітах. У черновецькій стояв на
першій місці Григорій Юніан, на другій д-р Во-
лодимир Залозецький. Юніан сам підчас ви-
борчої пропаганди проголосив Найвищий Ка-
саційний Суд у Букарешті правним досмертним
сенатором, бо він був уже десять разів виба-
раний до парламенту. При виборах до камери де-
путатів вибрано Юніана послом окрім Чернів-
ців іще й у повіті Горж.

Юніан мав право вибирати, котрий з тих

Українські послы з ліберальної партії.

Дня 28. ц. м. відбувалися ще вибори до се-
нату з громадських і повітових радних. З У. Н.
П. кандидують у черновецькій повіті д-р Антін
Кирилів і в сторожинській д-р В. Залозець-
кий. Число виборців у цій курії дуже обмеже-
не і ліберали обробили відповідно тих радних,
що мають виборче право у цій курії. Ледви чи
кандидати У. Н. П. перейшли. Треба буде заре-

грітих мандатів він буде виконувати. Який був
вибран свій сенаторський мандат, то в Горжі і
в Чернівцях вступив би на його місце зараз
другий на лісті. Таким чином увійшов би був
до камери депутатів один юніаніст у повіті
Горж і д-р Володимир Залозецький, президент
У. Н. П. у черновецькій повіті. Однак Юніан
постановив інакше. Він перший зголосив уже
по вісткам столичних газет, що зі своїх трьох
парламентарних мандатів виконуватиме в но-
вовибранім парламенті своє посольство в че-
рновецькій повіті. Таким чином пропадає один
мандат У. Н. П. Юніан не матиме в сенаті ані
одного сенатора. Волів зректися свого сенатор-
ства, аби мати посольський мандат з черво-
вецького повіту.

Виборча ліста Юніана матиме в камері ма-
буть п'ятьох послів — чотирьох румунських се-
лянських радикалів і одного з У. Н. П., бо в
сторожинській повіті також вийшов перший
на лісті президент У. Н. П. д-р Володимир За-
лозецький. Він і буде в нововибранім парла-
менті одинокий незалежний український посол.

еструвати вже це за успіх, як вони зберуть на
себе поважне число голосів.

Українців заступатимуть українці, члени
румунської національно-ліберальної партії —
посол о. Теодор Стусак, кооператор в Орші-
нях і сенатор Олександр Мегасюк, учитель. О-
бидва вибрані в черновецькій повіті.

— 0 —

Хто похоронив пок. Івана Бачинського?

Як довідуємося, пок. Івана Бачинського, я-
кий три дні лежав у похоронній домі при вул.
Хосановського, вчора, в середу вечором, від-
правив на Личаківський цвинтар якийсь

польський єврейчик. Домовина прележала ліж
у гробівці Бачинських. Сьогодні, в четвер домо-
вину відвезли на дворець і вона відїхала попо-
лудневим потягом до Варшави.

Увільнились від жидів.

БЕРЛІН, 28. 12. ПАТ. Німецький союз адво-
катів, що є найбільшою досі організацією ні-
мецьких правників і має 15.000 членів, розля-
зався на загальних зборах у Гамбурзі, перебі-

ши відповідні зміни статуту. Арієвські члени пе-
рейдуть до націонал-соціалістичного союзу
правників. Розв'язана організація адвокатів ма-
ла 3.000 жидів.

ХТО МАТИМЕ ПРАВО брати участь у льосуванні „ДІЛА“?

ПРИГАДКА.

В суботу, дня 30. грудня 1933 р. год. 8. рано від-
будеться в Преображенській церкві при вул.
Краківській

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
за померлих членів Народноі Торговлі, а в год.
10. рано ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ в доміні Сокола-
Батька при вул. Руській ч. 20 819

Не за мандати а за підстави громадської співпраці.

Львів, 28. грудня 1933.

„Навіщо було стільки місна присвячувати в
„Ділі“ справі одного посольського мандату?“ —
чуємо від тих, які завжди схильні прихвально го-
тові, дуже приступні і дуже плоскі „теорії“, по-
вані людьми, для яких найвищим законом є де-
магогія суспільних і політичних партій на
те, щоби... самому основувати партію нову! Фраза
про „боротьбу за мандати“ належить нині мандат-
лі до арсеналу найбільш неспішних аргументів,
якими звеличують нових суспільних систем ко-
ють проти системи демократії, що приваля по-
літичну диференціацію громадянства на політичні
партії і їхнє взаємне суперництво. Немає мабуть
ніколи такої фанатичної демократичної утопії,
який не признавав би, що тоді устрій влади ве-
ликі хибні і що в обличчі нових суспільних те-
орій користуються спеціальними методами бороть-
би, та в обличчі глибоких психологічних по-
трясов демократизм у теорії і практиці в багатьох
лечому вимагає перевірки. А проте саме репре-
зентативний мандат ніколи не був і не є — на-
віть серед деяких інших проаніа ослаблена де-
мократія між політичними партіями! Мандат до
копозитних чи самоуправних устанав партій
був і є лише засобом виконання громадсько-
політичних обов'язків, лише інструментом партій-
но-політичної організації. А боротьба за мандат
вибори, — були і є лише засобом перевірки
індивідуальних влади та нагодю до популяризації
партійно-політичних масел. Заставля найбільш
українській партійно-політичній організації, а
кої партії цілі є в будувати йому розумний і на-
ціональним цілям і який член несе і на-
більш татор праці і найбільш розумний
висті в усьому організованому громадстві
житті, що ця боротьба боротьба за мандат —
інтермедіальну навіде для одної особи,
а не для цілого народу, на який віді мандат

тися лише обманці, що взагалі не хочуть і не сміють відповідати у сфері суспільних явищ.

Бо справа третього додочинського мандату не є питанням, хто цей мандат має, Ним питаєм по суті „Діло“, оголошуючи у раді чисел історію виборчого блоку в 1930 році, зовсім не цікавлячись! Ця справа — це суспільне явище, чим є збіднення тих моральних основ цілого нашого громадянства, життя, яким є загальна довіра і взаємна згодність різних національних політичних груп, які мусять для загального національного добра в деяких конкретних випадках тісно співпрацювати. Таким конкретним випадком були сеймові вибори в 1930 році. Мало користі нам варшавський сейм дав, чи ніякої; треба туди вислати своїх репрезентативів, чи не треба — це зовсім окрема справа і суди вона не належить. Фактом є, що в 1930 році всі українські політичні організації рішуче брали участь у виборах, і фактом є, що в українському громадянстві панували були задоволення до блоку всіх національних партій. Це гасло перше проголосило УНДО враз-же по розв'язанні сейму. Його поклик стрінувся з прихильною постановою двох інших політичних партій. Умову заключено і вибори переведено в атмосферу — адавалось би — взаємного довіри. Першою рисою у цьому довірі була вимога від УОРП додаткових мандатів, коли то при переговорах на цю тему делегатам УНДО радикали єдиного примірника засадничої попередньої умови не показали. Востанок, ті делегати УНДО додаткову й остаточну умову підписали і партійні

власні її затвердили та — дотримали. Отже фактом є, що 1) посол Дмитро Левицький не дістав мандату з державної листи, тільки з листи окружної, наслідком чого не дійшов до сейму ще один посол УНДО, а зате дійшов радикал; 2) що сен. Галушчинський зрікся мандату з сенатської листи та прийняв з посольської окружної, ядучи на руку лідерів радикалів, що бачив собі сенатський мандат; 3) що пос. Хрущівський зрікся мандату з тернопільської округи та прийняв з листи державної, наслідком чого втратив мандат чільний член партії УНДО, а дійшов до сейму радикал; 4) що після смерті М. Галушчинського УНДО признало отверто, що черговий після нього на листі радикальної кандидатури маю до того мандату право. Здається, що всі ці факти, як також і віддача мандату білорусові, доводять аж надто пророчество, що УНДО-ниш на мандатах не залежить і що так само не вважає для себе ніякою трагедією втрату мандату опорожненого зі смертю пос. Ярослава Олесьницького, який УОРП, у супереч з двом добровільним умовам та на підставі ex post спрерагованої „інтерпретації“ затримала для свого чоловіка! Але трагедією вважає те, що цей факт порушив підвалини під майбутню міжпартійну громадсько-політичну співпрацю, бо важко в співпраці без взаємного довіри, серед остраху, що контрагент може тебе в якийсь спосіб підвести!

Завдання поважний удар самій ідеї єдиного фронту. І тому ця справа поважне і лише тому ми її стільки місяців присвятили.

НОВИНИ ДЛЯ ПАМ'ЯТІ — новини, щодня, факти та бізнесні матеріали — поруч з І. СТАХЕЛЬ — вул. Леґіонів 9, 25

на ряд літ і втягнути в її засяг найширші верстви нації. Стараймося реагувати не лише в подразненні чи зпорушенні, будьмо здібні ще до гомінок, але хвилюєві демонстрації! Навчимося теж послідовно здійснювати власні плани і жертвувати другорядними справами для засадничих. Словом: зраціоналізуймо теж українську шкільну політику.

ЗАВДАННЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ“ І ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ СУПРОТИ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНИЦТВА.

Перша тенденція державної шкільної політики, а саме намагання зосередити в руках державних органів духовий і культурний вплив на школу, для кожного ясна. Ми це намагання помічаємо скрізь, в державному і приватному шкільництві, в народних і середніх школах. Особливо виразно проявляють це нові шкільні закони і про це ми писали та говорили вже не раз.

Зате вважаю, що цю другу тенденцію, себто можливість зменшення українських провідних верств, наші широкі кола недостатньо розуміють і недостатньо освідомлюють собі її небезпеку. І хоча я про те вже минулого року на Зіалі згадував, то всеж уважаю вказанням з усією рішучістю підкреслити, що дальший цілорічний досвід на полі українського приватного і державного шкільництва лише зменшує у свідомості цих побоювань.

Цифри втрат, вираховані минулого року — стійні і сьогодні. Наш стан посідання в державному приватному і середньому шкільництві перед 1. липня 1932 р. виражається у числі 218 клас. Тут беру під увагу гімназії: 5 державних, 2 утравістичні державні, 10 Рідної Школи, 1 СС. Василіанок, 1 Перемиського Інституту, 3 на Волині, далі 9 семінарій, в тому 2 утравістичні державні і 7 прив. Р. Ш. та СС. Василіанок. З цих клас утратило після автоматичного введення нових шкільних законів до 1. липня 1933 р. 130 клас, себто 59.63 проц. Саме досвід майже вже двох літ ділення тих законів показує, що сподіваний еквівалентів за втрати — в народному шкільництві, ми не дістали. Виходить, що не дістанемо їх — при таких самих умовах — в будучому, ані в народних, ані середніх школах і з того, далі, знов про таку величезну втрату нашого стану посідання. Коли вважатимемо, що середні школи, або їх класи, це освітні кілця, крізь які переливається якась означена струя людського матеріалу, то ясно, що коли тих кілець буде менше, то й людська струя поменшиться, то й виховний та навчальний вплив школи буде менший, а за тим і сила провідних верств та національна культура поменшиться.

З того ось як висновки для діяльності українського громадянства, яку найлегше в межах даної дійсності проводити. 1) Всеж якнайбільше зусиль спрямовувати на дальшу розбудову українського середнього приватного шкільництва і поширення стану посідання дер-

Рідна Школа, виховання й організація українського приватного шкільництва та завдання української шкільної політики.

II.

ДВІ ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ШКІЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.

Закри приступлю до дальшої аналізи завдань української шкільної політики, дозволю собі звернути увагу на одну велику недостатність нашого громадського життя. А саме на ту, що українське громадянство реагує іноді дуже гостро на другорядні, натомість не реагує зовсім, або дуже слабо, на засадничі прояви державної політики. Наша публіцистика, преса і взагалі прилюдна громадська діяльність цю недостатність часто ще й поглиблює. Особливо ясно це виступає у шкільній царині. Нпр. ми особливо болюче реагували, коли усували учителів з приводу відмови т. зв. згоди, або на більш чи менш нетактовне виконання державної контролю над школою. Тимчасом це речі безперечно дошкульні, але всеж не засадничі. Засадничою вимогою, яку сьогодні кожна держава, отже й польська, ставить до шкільництва, асеодно державного чи приватного, є та, щоби воно було одним з кілець уніфікації держави. На випадок, коли у державі є неоднорідні елементи з власним виразним обличчям, школа має послідовно і, як це не можливо негайно, то зпродовж довшого часу, довести до зануку національно-культурних окремішностей тих неоднорідних пернів. А це, далі, має йти двома

шляхами: 1) шляхом монополізації державними органами всього духово-культурного впливу на школу (програма навчання, добір учительського персоналу, вплив на підручники, ліктуру і організації молоді, піднесення дидактики і програми навчання вихованню). 2) шляхом впливу на продукцію інтелігенції, себто освічених верств народу, які все найлегше стають непоміжними для держави носіями національно-культурних окремішностей (безліч законних можливостей стримати розбудову приватних шкіл, селекція — у польських нових шкільних законах похварна — при переході до шкіл з іншою чи вищою організацією, неупорядковані ніякими приписами розуміння молоді до високих шкіл, пониження організаційного ступня нижчого шкільництва, обмеження середнього, брак вищого — для українців повна недостатність українських приватних і державних шкіл для продукції народнього вчителства, тощо).

Ці дві тенденції державної шкільної політики, назвимо їх: змога культурної і соціальної павперизації у відношенні до непокірливої меншини, повинні для нас стати властивим предметом реакції. Вони повинні бути ключем для зрозуміння польської держ. політики та привчити нас, як українську шкільну політику розложити

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 30. ГРУДНЯ 1933.

Д-Р В. ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

2)

Модерне мистецтво на нашому ґрунті.

З приводу вистави АНУМ

(Докінчення.)

У графічних працях вибиваються Бутвич, Горинський, Ковжун та Сельський. Бутвич відзначається оригінальністю концепції та фантастичністю сюжетів. У нього цілком арійний виразний свій стиль, десь вкорінений у галицькій середовищі. Тому в його працях відчуваємо гарячий полонези; не даром ілюструє він Стефаніка. Своім демонізмом, гротесковістю, полетом та нагадністю ілюстрації належать ці зображення чи не до найліпших. Горинський відзначається сміливістю та браурністю, часом попадає трохи під вплив плакату, однак знову знімає його вплив огорженість. Школа, що так мало виставила Ковжун, його абстрактні конструктивні композиції не дозволяють виробити собі погляд на останні етапи його мистецького розвитку, бо їх нічого за мало. У Сельського пробивається ніжність у вишуканих лінійках.

Різьба асудується Коверком та Лятуринським. Портрет о. Я. С. яскравий профілем виступає масою, тільки на нашій нинішній почуття трохи за натуралістичний. Повинні експресивної гармонії рухів та ліній. Вичин

революціонер". Китайка Лятуринської має риси всіх мильх сторінок жіночої творчості.

Значіння вистави в тому, що вона орієнтує про різні явища на полі новочасного українського мalarства. З цих явищ виходить, що новочасне українське мalarство заступлене на виставі АНУМ стоїть під домінуючим впливом модерних течій західно-європейського мalarства. І саме над цим треба на мить зважитися.

Сам факт, що українське мalarство стоїть під впливом західно-європейських течій і то дуже часто наймодерніших, не означає ще перевороту в історії новочасного українського мalarства. Бо абсолютна перевага таких домінуючих впливів серед середовища, яке має дуже слабку мистецьку традицію — може причинитися не так до оживлення, як до знищення власної мистецької традиції та культури. Кожен чужий вплив мусить переходити через оґоць творчої синтези. Тільки ірраціональне вроджене хотіння і призабве засвоєне „чуже“ можуть а себе видати щось творче нове. Тільки у германського, неопламованого, неоплаченого у своїх надлюдських амаганнях Фавста і в класичної аристократичної гармонії почуття міри і форми Олени — зродився Евфоріон — синтез романського та германського світа...

Проблем того рода більш принципіального, більш духового та світоглядного характеру не можна вирішити організаційним способом. Це не є питання організації, програм, а питання духової незалежності. Тільки тоді, коли верзяться в тих рідких напрямів томогони духово-мистецької колективної (або індивідуальної) величини

формату), тоді значне коло них кристалізується справді глибокий творчий мистецький дух як найчистіший духовий прояв життя нації. Думаю, що така хвилина в історії українського мистецтва незабаром надійде...

Та далекойдучі міркування за цю тему треба відложити на інше місце. Закінчимо їх думкою, що в мистецтві не рішає остаточно все зовнішнє, не рішає програма, не той чи інший напрям, а рішає саме суть, себто все глибоке відчуття дійсної правди.

Р. С. Думаю, що п. д-р Драган, як не виходить із реценції на ту саму виставку АНУМ („Діло“ з 23. і 24. грудня 1933.) з тими моїми думками не цілком погодиться. Нпр. на його погляд кожне мистецтво, як воно велике, досконале не було, мусить проминати. Що всі великі твори мистецтва мають у собі критерій вічної вартості — цього п. д-р Драган тимчасом не признає. Але ще менше погодиться д-р Драган з поглядом, що властиво мистецтва не треба пропагувати, бо воно, за наш погляд, говорить само за себе. Відбирає собі п. д-р Драган можливість об'єктивної оцінки мистецької вистави, коли сам належачи до жорі виступав не тільки як критик тої самої вистави, але як її пропагатор, як не нпр. виходить із такого звороту: „Картини треба купувати, треба з ними адинарися, амакати до них, тоді навіть мимовільно, само собою прийде зрозуміння того мистецтва“. Чи дійсно підпорняти публіки до мистецтва є аж таке каніталістичне або аж таке механічне? Чи не прийдимо ми аж до самої дилематики?

поміщицтва на Україні з масовими побоями та розстрілами українських селян за те, що вони поділяли були панську землю між собою, — ці сім місяців припечатали долю цілого українського народу на довгі роки. Ця політична мушкетерія, коли запеклі вороги українського національного руху грали ролю «українських «а-тріотів», а разом винищували тисячі дітви патріотичної і демократичної української інтелігенції та показували «крательними експедиціями» українським селянам і робітникам, що до їх «Україна бе», вся ця квазі українська доба внесла страшне замішання в настрої й погляди українських мас та української інтелігенції. Скоштувавши панських кавчуків в тому часі, не один мало свідомий, а навіть і добре свідомий українець почав здаляка ідеалізувати Со- вітську Росію, яка, здавалося, навідалась раєм, порівняно з тодішнім режимом на Україні. Без- перечно, в ділі більшовизації України головною «премією» заслужив тодішній гетьманський уряд зі своїми «істинно-руськими» добровольцями. «Гетьманський» режим ослабив до краю чужиність українців щодо більшовицької Росії, навіть у колах політично вироблених. Дирек- торія, почавши повстання проти «федераль- но-Скоропадського з білою Росією 15. листопада 1918 р., мала, як і багато українців того часу, ілюзію, що російські більшовики не почнуть війни проти революційної України. Похід ро- сійської червоної армії проти демократичної України, проголошення Москвою українського уряду, на чолі з соціалістами, поза законом, — це все здавалося тоді багатьом на Україні не- порозумінням, що має бути діяльним пере- розумінням. За ці переговори аж ніяк не був, як за єдиного певного дошку рятунку, то- дішній голова Директорії Української Народ- ної Республіки Винниченко. Він не розумів, що вже тоді здоровим інстинктом зроз- уміли багато українських робітників та селян, — для більшовизму соціалісти згадали — „го- лий ворот“ і що Москва легше порозуміла- ся з реакційними, диктаторськими прав- лями, як із демократами та соціаліста- ми. І Винниченко почав знову хитатися вперед і звороч.

«...ко тротсь вітром ко- ло ми». Він усе шукав такої політичної ре- форми вваля на Україні, яка зазаводи-

Чи маєте вже

Новий Самоуправний Закон

Якщо ні, негайно замовте його в Адміністрації „Діла“, Львів, Ринок 10.
Ціна тільки 40 сот. Поштова пересилка 15 сот.

вигадливу, передливу Москву. Він хитався між демократизмом і „радянством“, між парламентаризмом та диктатурою, не знав, на яку ногу стати, не знав, що сказати масам, які ждали рішучого слова: або так, або так!

Пізніше Винниченко створив „теорію“, що незалежна Україна належить булаб удержалась, колиб „петлюрівці“ (це слово в його устах звучить найгіршійшим) не перешкодили заведенню української совітської влади на Україні. Наївна теорія! Москва не потребує ніякої української влади, бо Ленін та його ученики уявляють, що влада на Україні має належати до них. Характеристичний приклад: Коли українські більшовики в Полтаві в початку 1918 року не хотіли пустити в місто російських більшовицьких частин Мухомілова, то він звелів розстріляти робітничу більшовицьку раду, створив свій режим і заявив, що це є „справжня народна влада, як ми її розуміємо“. (Про це в споминах Антонова-Овсієнка).

Як птах, що задивився в нерухомі очі гада-давину, втратив Винниченко всю самостійність. Навіть найближчі його тодішні приятелі не знали, яку наразі політичну позицію має „голова Директорії“. Це був повний параліз волі, цілковита прострація. В Києві, в моїй присутності, дружина покійного Юрія Нарбута називала тоді Винниченка з сумним жалем — „маленький Володя“...

Коли Винниченкові на 6-му зїзді української соц. демократичної партії в січні 1919 р., в Києві деякі делегати поставили вимогу, що влада має діяти енергійно, то Винниченко безнадійно махнув рукою, сказавши: „Яка ми влада?“

Винниченкові все бракувало політичної школи та політичної освіти. Недурнож у моїй присутності 1919 р. Сергій Вікул, теперішній комуніст, якого заарештували сталіністи в Харкові, за „контрреволюцію“, висловився був про Винниченка: „На диво мало освічена людина“...

Ще одна сумна сцена врізалася мені в пам'ять з київського зїзду української соц. дем. партії. На Авдієнка, члена фракції „незалежних“, що виступив був на зїзді з обуреною „радянство“, Винниченко накинувся з докорами, що своїм патосом нагадували Цезарева — „І ти, Бруте!“ Бо на зїзді, під впливом рішучої про-традянської позиції його більшості, Винниченко став був „рішучо“ на платформу демократії й парламентаризму. Це була несподіванка для Авдієнка та його однодумців і він зі зворушенням, трохи не з слізами промовив: „Та неж ви мене й інших товаришів учили! Як дохищували, що совітська платформа — єдиний шлях до положення!“ Хоч усі, що чули цю розмову, сміялися, та по суті над цим треба було плакати...

Але вже незабаром після зїзду УСДРП на державний нарад, з участю членів Директорії, уряду, військових провідників та делегатів політичних партій, той самий Винниченко знову схилявся до „совітської платформи“. Його нерішуча пропозиція прийняти радянську владу так обурила С. Петлюру, що він тодіж на нараді заявив, що кожного, хто сіятиме рйну в війську та в народі подібними пропозиціями, треба суворо карати.

ДЛЯ ОДНОГО НАРОДУ — ОДНА ЛІТЕРАТУРНА МОВА!

Хто хоче навчитись добрій українській літературної мови, хто хоче пізнати історію своєї мови, хто хоче довідатися, як це говорять український народ, ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕПЛАТИТИ НА 1934 РІК

Науково-популярний місячник „РІДНА МОВА“

призначений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. — Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГІЄНКО. — ПЕРЕПЛАТА: 6 зл. річно, 3 зл. чвертинно, 1.50 чвертинно. За границею: в Європі 9 зл., поза Європою 2 амер. долари. Зразковий номер 50 гр. Конто чехове П. К. О. число 27110. — Адреса Редації в Адміністрації: Kazaňská, ul. Malá 15 m. 10.

Як додаток до „Рідної Мови“ виходить тижневик „БІБЛІОТЕКА РІДНОЇ МОВИ“. — Переплата: 3 зл. річно; за границею: в Європі 5 зл., поза Європою 1 амер. долар

для одного народу — один правопис!

Прийшов Трудовий Конгрес 19—23. січня 1919 р. Уже Винниченко знову став демократом і завзято критикував більшовицьку диктаторську систему...

У Виннич., в люті 1919 р., Винниченко заявив, що він „утомився“, радив шукати допомоги в Антанті, бо вона, мовляв, має непереможні танки, які лізуть на гору і в долину. П. Мартос висловив тоді побоювання, щоб наші козаки не збільшувалися та щоб не повладували цих проблематичних танків російським більшовикам, але Винниченко цілком поважно казав, що в таких разі треба буде ваяти до танків і французьку охорону. Це був, так мовити, „політичний заповіт“ утомленого Винниченка!

ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ НА ЯЛИНКУ

найкраще відстанеш у текстильній магазині „ТАНІЙ СКЛЕП“ — З. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ. ГАЛИЦЬКА С.

22/48

ВИБОРИ ПО НАШИХ МІСТАХ.

(Звідомлення з міст.)

ВИБОРИ В ЗБОРОВІ.

Місто Зборів поділили на 2 округи. Нам пропонували з мандатів під умовлянь, коли не підємо до виборів. Одначе наш комітет рішив піти до виборів самостійно і в обох округах виставити свої листи. На майд., не обійшлося без курйозів в особах Василя Гемельського і Гаврила Жегря, б. радних, які, бачучи, що не сидять компромісу і що їх помилували, виставили свої листи.

До виборчих комісій повалилися у нас самих „своїх“, які уридували так напопалливо, що тоді було доступити до перегляду списків. Про їх відписи не було й мови. Тому в списках бракувало дуже багато наших виборців.

По внесенні листів почалась бити напіз кандидатур, які тревали без кіпця. Рівночасно практикували перед головою комісії десятки людей, щоб отвердити автентичність їх підпису на листах. У місті розкинулася дитина в українській мові, в яких офіційвали міліціан-виборчим ріжні грушки на вербі та познали їх рівночасно не слухати „розполітикованих купців і адвокатів“. Що присілок і вулиця — сварилися виборці, а хмаря диму з махорки, яку розпалали даром, змішані з трипинними голосами безлічків, автоматично до-решти однієї світла кімнат, в яких душилися наші дядьки, саухачив тах промов.

Настало голосування. Виборчі комісії старалися бути

Капітан перший відплив від загроженого морськими хвилями й підводним кміттям морським. Чому це Ленін і Троцький не „автоматизували“ чому Дантон і Робесп'єр, Карно й Кемаль Паша, Б. Хмельницький і Петро Дорошенко не томилися, а хопалися за найменшу можливість, щоб продовжити свою боротьбу? Бо це були політичні характери. І пок. С. Петлюра був політичним характером. Винниченкові доля не дала цієї політичної вдачі, якої головною в основною частиною, на погляд учених соціологів, є пристрасть. Винниченко не має глибоких пристрастей, зате багато прихв., а ще більше особистої дрібної амбіції, претенсій, егоїзму та особистої ненависті. Але ці якості не творять політичного характеру, навпаки, роблять людину асоціальною і навіть антисоціальною.

П. Феденко.

(Продовження буде.)

ДО 339. ЧИСЛА „ДІЛА“ ДОЛУЧИЛИ МИ ПОШТОВІ СКЛАДАНКИ. Просимо негайно вислати ними довг, хто його має за часопис, та передплату на січень 1934.

Не буде безпосередніх переговорів Німеччини з Францією

Французька преса повідомляє про нараду чотирьох французьких міністрів, Шотана, Бонкура, Солюта і Даладієра, над інформативними, одержаними з Берліна. Хоча вислід наради невідомий, „Ля Ліберте“ пише, що французький уряд рішив удержати своє дотеперішнє становище, а саме: що Франція не може згодитися на підписання з Німеччиною пакту неагресії, який піддажив би льокарнський пакт; на вдержання Німеччиною збройних формаций в числі півтретя мільона людей та на розбройні переговори поза Женеву. Як довідувється часопис, мін. Бонкур радив заявити Гітлерові, що Франція не може згодитися на переговори на основі пропозицій, предложених Гітлером. З думкою Бонкура погоджувався Шотан.

ПАРИЖ, 28. 12. ПАТ. На вчорашньому засіданні ради всіх міністрів Бонкур виголосив експозе в справі німецьких пропозицій, щодо розброєння. Промовець засував загально інструкції, які задуме післати французькому амбасадорові в Берліні. Рада міністрів затвердила ті інструкції.

Після засідання ради міністрів прем'єр Шотан зложив представникам преси таку заяву: Слід зрозуміти, що уряд мусить зберегти усяку резерву, бо обов'язуючий звичай не дозволяє оголошувати дипломатичні документи перед закомунікуванням їх урядам держав, для яких

вони призначені. Можу вам тільки сказати, що Франція, погоджуючись радо на ведення розмов з усіма інтересованими державами, хоче приймувати до організування загальної безпеки шляхом редукції зброєнь і в рамках Союзу Народів. Франція зрештою готова виступити з позитивними пропозиціями, які ствердять її шире бажання миру.

ГОЛОСИ НІМЕЦЬКОЇ ПРЕСИ.

БЕРЛІН, 28. 12. ПАТ. Вся німецька преса обговорює вислід вчорашньої наради міністрів у Парижі, підкреслюючи, що французький кабінет не зійшов з лінії, вказаної рішенням ради краєвої оборони, постановляючи вести з Берліном переговори дотеперішнім дипломатичним шляхом. На думку німецької преси Франція намагається тимчасом змобілізувати союзників для підтримки свого становища. Франція ухиляється від безпосередніх переговорів з Німеччиною, обстоюючи вперто женевську систему.

„Берлінер Тагеблат“ пояснює, що Німеччина досить часто вже висловлювала бажання взяти участь у мировій політиці, а тепер заявляється за розброєння. Якщо тепер накладається її приписи, як має формувати свою військову організацію, то мусить спитати з черги, що властиво Франція дає в користь розброєння.

Німеччина зброїться.

ВІДЕНЬ, 28. 12. ПАТ. „Арбайтер Шт.“ атармує австрійську опіцію вістком про горячкові воєні приготування Німеччини. Побільшено не тільки чисельний стан Райхсверу, не тільки одіто по військовому штурмові відділи, але побільшено аначно продукцію воєнних матеріалів. Піла Німеччина перемиїлася в одну велику фабрику зброї та муніції.

Подібух горячкову працю можна знаважати в повітряних зброєннях. Фабрика Гесс-Райнікен-Дорф абудувала 25 летувських гаїтарів. З Гамбурга польовісти мусіли покинути свої трути, бо Райхсверу буде там лежати. В корабельних доках у Вільгельмстафелі розпочали будову нового цукляна дохпереч постанови сервісальною твартату.

Громадянська війна в Китаї.

Із Шангаю повідомляють, що з нанкінських літаків бомбардувало Фучан. 45 осіб агітуало, матеріальні втрати значні. Американська місія повідомляє, що ушкоджена церква і місійні будинки. Більша частина китайської насаєння покинула місто.

Коло Чапчав між нанкінськими військами і комуністичними відділами, що підтримують уряд Фу-Кіан, йшли заваяті бої. Згинуло 800 комуністів. Нанкінські війська обсадили місто. На основі комуністичної кватири військ провінції Фу-Кіан 18 нанкінських літаків бомбардувало Чапчав. 40 будинків завалилося, причому агітуало кількадесят осіб а поверх еотні є раненіх. Нанкінські війська відобули форт Маммо-Чанкен, а нанкінські воєні кораблі опанували форт Ба-года біля Чапчав.

Загальні збори.

— На вулицях м. Печ за Мадяришині роки вело масово протигиївські дитячки, а житівські кравниці обшито відозвами, що закликають до бойкоти житів.

— Святочиний дарунок. Кожний відчуває, як давить теперішня господарська криза. Але Рідна Школа не могла відмовити саушним домаганням громадянства і давним звичаєм видала свій стінний календар на 1934 рік. Тим разом цей календар прикрашений багатьома образами (7), що представляють діяльність Рідної Школи на всіх кінцях Східної Галичини. Цей календар не показник зросту впливів Р. Ш. Його можна вжити за найгарнішу прикрасу найзабаганнішої селянської чи інтелігентської світлиці. Тому надається якнайкраще на родинний святочиний дар. Рідна Школа розсилає його нині числом „Діла“ разом зі своїми почтовими чеками. Прохаємо при допоміж долученого чека переслати Рідній Школі на кошти друку й пересилки. Скільки? А деж у сьогоднішній час можна диктувати ціну! Кожному нехай ціну подиктує його сумління і свідомість, що дохід з календаря Р. Ш. йде на скріплення українських позицій у паявжнійшій ділянці, бо у шкільництві. Очевидно, що зворот коштів за календар не може йти на кошт щомісячної жертвенности. Хто одержав би кілька календарів Р. Ш. а інші

3 к'на.

КІНО „АТЛАНТИК“: „ЗАБАВКА“.

Польська фільма про діалекти у показанні чужого, що він закрутився в місті з кінорежисером, як і в селі з собою на село, на власну біду і біду рідні. Три четвертини фільму у стилі комедії; інтрига добре викладена; прегарний зміст з прикрас з Польщі. За такою можна ставити з цікавістю, гра зовсім добра. Можливі тільки застереження щодо народних типів, яких роль сальоново стилізовані.

Дописи.

ТУРКА К. С.

Анкета „Народної Торговлі“. Дня 22. XII. м. р. відбулася в залі Народного Дому в Турці анкета у прайм відношенні громадянства до тутешнього сканду „Н. Т.“. Хоч був сильний мороз, явилася понад 150 осіб, з чого 10 інтелігентів і понад 140 міщан, мушкетерів. Анкету отворив і закінчив головою анкетного комітету „Н. Т.“ д-р МIRON Кондрат, який пропонував наради. По рефераті інж. Ст. Ліщинського заборони в дискусії голос: посол Дмитро Великанович, о. Адрилі Левинський, Ст. Бандрицький і А. Горечко. Анкета анкетувалася підтримати місцеву фільму „Н. Т.“ і не заступити.

ти до її акціоністів. Справді вже країна пороз, зби всі духовні і світські інтелігентів турківського політику присвятили своїм інтересам „Свій до свого“ і закупували товари в анкеті з добрих і дестемих товари установа „Народної Торговлі“.

СПОРТ.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

ТЕРНОПІЛЬ. Україна — Кресні 3:0.

ТЕРНОПІЛЬ. Україна — Поділля 10:0.

Змагання товариські.

Лехія — Гасмоней 10:0 (2:0, 4:0, 4:0). Змагання за мистецтво А-кашен. Суада п. Сазарин.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Лев Ясичук: РІДНА ШКОЛА В ІДЕІ І ЖИТТІ. Наручник для рідношкільних організацій і дітяк — Львів 1934. Накладом „Рідної Школи“, Львів, Словацького ч. 14. Стор. 236, 50.

ЖУРНАЛИ.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ. Рік VI. Ч. I. за січень 1934. Зміст: Ф. Неахтук. Признач. „Літопис“.

(істор.) — Від Визначення. — Ів. Шелестівський: „Як підрастали, то пригадуємо“ — Т. Коструба: Іван Бусун, полковник військових. — Остап Лисак: Із військових будівель. — Т. М. Миколова: Українське село в часі під революції. — Ф. Неахтук: Стелі (істор.) — М. Острівська: Сомнішні фрагменти. — Ігор Лейки: З українського самостійницького руху на початку мину. століття — Ів. П. В.: Повстання релігій в Кішиневі. — Юрій Горалс-Горський: Холодний Яр говорить. — Бібліографія.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Ч. I. Річник II. Львів, січень 1934.

Зміст: Е. Малайок: Карпатський триптих; Б. Кравчик: „* * *“; І. Самчук: Гори говорять; М. Булаков: Рік 1914 Л. Москаль: Німалі; Ю. Ліва: Рідна нова і рідна нова; М. Малайок: Вінець кінця; Я. Клей: Стенд; Е. Ляхович: Як Англія побиває скруту; П. Коран: Забезпечення від ризика; Дм. Донцов: По трупах Ізюма; М. Л.: З пресового фільму; Бібліографія.

Листування Редакції.

Вн. Авторів допису „Українські поет. назви в Чорткові“. Дякуємо за посилку, містимо дуже рідко. Прохання писати частіше. Щирий привіт!

ОГОЛОШЕННЯ

БЕАТОК.

Великий Миський Театр.
Пятниця, 29. XII. год. 7.30 веч. „Фрей-
лянд Доктор“.
Субота, 30. XII. год. 7.30 веч. „Гроші то
вс“.

Театр Рівнободностей.
Пятниця, 29. XII. год. 7.30 веч. „Стефек“.
Субота, 30. XII. год. 7.30 веч. „Стефек“.
Концертне Бюро Тірка.

Пятниця, 29. XII. „Льонек“ Круковський
(М. Корська).

Кіна.

АДРИЯ: „В путях зрадинів“, „Файн і
Файн як усипирителі“.
АПОЛОН: „Присуд життя“, „Не дамо
жени“.

АТЛАНТИК: „Забавка“.
ВАНДА: „Піднебесний романс“.
КАСІНО: „Брат диявола“, „Леопольд і
Гард“.

КОПЕРНИК: „Роскішні турботи“ Морис
Шевальє.
КОЛІСЕН: „В тіні хреста“, вертеп:
„Під ялинкою“.

МАРУСЕНЬКА: „Роскішні турботи“
Морис Шевальє.
МІРАЖ: „Сніг, пілунок, дівчина“.

МУЗА: „Син Інді“ Рамон Новаро.
ПАЛІС: „Прокуратор“ (Алісія Горі).
ПАН: „С. О. С.“ — Ледина гора.

ПАСАЖ: „Бандит детектив“ (Кен Мед-
вард) і дозятки.
ХИМІРА: „Король циганів“.

СТИЛЕВ: „Чайду“, ревія: „Коли зо-
ри світають“.
УТІХА: „Мокшеник на бімста довського
козака“ з Ів. Мозжухином.

Закордонне радіо.

Пятниця, 29. грудня 1933.

Лондон (355.9) 20.55 „Зачарований
флет“ оп. Моцарта; Вілень (517.2) 21.30
Концерт; Братислава (279.3) 19.25 Сло-
вацькі пісні; Кошиці (293.5) 12.30 Концерт;
Прага (485.6) 20.30 Симф. концерт; Па-
риж (1725) 21.45 „Травіата“ оп. Верді;
Білгород (430.4) 20.00 Сніг; Берлін (419)
17.00 Вокальний концерт; Кенігсвер-
стергаген (1634.9) 20.00 Великий концерт вій-
ськової музики; Лейпциг (389.6) 15.00 Но-
ві пісні, 17.50 Шуманові, Шубертіві,
Брамсові, Пфіснерові, Вольфові пісні
(Гартман, баритон); 20.30 Романсичний
збір (Форт); Мінхен (360.6) 20.10 „Чор-
не Доміно“ ком. опера Обера; Буапеншт
(550.5) 13.30, 20.55 Циг. музика, 20.50 Оп.
арії; Мінхен (331.5) 20.40 Хор; Рим (441.2)
15.00, 20.00 21.30 Концерт.

Субота, 30. грудня 1933.

Лондон (355.9) 16.30 Концерт музика;
снів, 22.00 Сучасна камер. музика; Вілень
(517.2) 18.10 Популярна музика, 20.05 „Ко-
хання та нежність у Верді“ (музика,
спів); Братислава (279.3) 12.30 Концерт;
Мор. Острава (263.8) 10.10 Музика, 22.15
Веселіна (музика, спів); Прага (485.6) 18.00
Легка музика, пісеньки, 20.10 Пісеньки;
Білгород (430.4) 16.40 Мелодія, популярні
пісеньки, Ковно (1935) 20.20 Сніг; Ке-
нігсверстергаген (1634.9) 10.10 Нар. пі-

сеньки, 19.00 Два славії ліристи; Мінхен
(533) 15.20 Нар. пісні; Мінхен (360.6)
20.10 „Дер безе Гайст Лямпиці Вагабун-
дус“ веселий радіообразли осн. Нестрої;
Стокгольм (435.4) 16.00 Сніг, 20.00 Данія
танкова музика; Буапеншт. (550.5) 12.05,
13.30, 18.40 22.45 Концерт, 21.50 Циг. му-
зика, спів; Рим (441.2) 10.30 Арії та пісні,
20.50 Опера.

Львівське радіо.

Пятниця, 29. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня аудіція; 12.00, 12.58
Концерт оркестри; 15.25 Збіжева Біржа;
15.30 Господарські вістки; 15.40 Вокальна
музика з грамофону; 16.10 Фейлетон;
16.40 Серед книжок; 16.55 Оркестра Діти-
ку (грамофон); 17.10 Солісти (Доброполь-
ська-Павловська, сопран, Умберто Манез,
тенор); 17.50 Стенографія; 18.00 Дія і
школа в фіз. вихованні молоді; 18.20 Кон-
церт російської труди Ропіцького (хор,
баладайки); 19.05 Веселіна; 19.25 Фейле-
тон; 19.40 Спортівні вістки; 19.43 Світло-
вий концерт; 20.00 Муз. балада; 20.15
Симф. концерт (Бердасен), „Вакціні“ лі-
тер. події 1933 р.; 22.40 Циг. музика;
23.05 Найгарніші твори з грамофону.

Субота, 30. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня аудіція; 12.05, 12.41
Популярна музика з грамофону; 15.30 Го-
сподарські вістки; 15.40 Лев Равель (12-
аїтій піснї); 16.00 Аудіція для хорів,
сальонова оркестра; 16.40 Лекція фр. мо-
ви; 16.55 Солісти (музика, спів); 18.00 Віз-
ит „Іос. Меґофер, 10-рі роковини його
мистецької праці“; 18.20 Хор Дана; 19.05
Театр. фейлетон; 19.15 Веселіна; 19.25 Ре-
цитації світ. поезій; 19.40 Спортівні віс-
тки; 20.00 Легка музика, пісеньки; 21.00
Техн. скрипка; 21.20 Концерт польської
музики; 22.00 Танкова музика; 23.05 „Ви-
ленська Заузда“.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові в прихатних оборотах плати-
ли за долар по 5.66 зол.
Золото: долари 8.95—9.00; франки фр.
35.50—36.00; дукати 82.50—83.20; рублі
46.80—47.20; корони 37.00—37.50.
Срібло: корони 0.30, фальорени 0.75, ру-
блі 1.20.

У Варшаві були такі курси: Лондон
29.12, Париж 34.87, Берлін 212.20, Ціріх
172.12, Амстердам 358, Ньюорк кабель
5.74, Ньюорк чеки 5.73.

Акій.

Банк Польський 82 і три чверті.

ЗБІЖЕВА БІРЖА.

Ціни з Підволочиська львів Львів
Пшениця зв. 18.00—18.25
Пшениця збір. 16.75—17.00
Ячмінь зв.р. 12.75—13.25
Ячмінь на м. 10.25—10.50 11.50—11.75
Овес зв. незем 10.50—10.75 12.00—12.25
Овес збір. 7.50—8.00 9.00—9.50
Гречка на м. 17.50—18.50
Висівки житої 7.50—7.65
Висівки пшени. 7.50—8.10
Висівки житої 8.25—8.50
Інші курси незмінні.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗА“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня
29. XII: молоко 17 сот., сметана 70 сот.,
мол. зол. 6.40—6.60 за копу, масло —.
Тенденція на масло і сметану слаба, на
молоко знизкова, на ялиці удержані.

Ціни біткої птиці з птахомисарні „Масло-
союзу“ за 1 кг:

Різ:	Добрий:	I-а	II-а
Кури молоді на печення	1.65	1.50	1.40
Кури на росія	1.65	1.50	1.40
Качки	1.45	1.30	1.10
Гуси	—	1.30	1.05
Індки	1.75	1.65	1.55
Пантарки 3—	зол. за штуку.		

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Свічки „Рідної Школи“ для Кружків
„Р. Ш.“ і Кооператив Львова та львів-
ського повіту можна дістати в Пов. С.
Кр. „Р. Ш.“ у Львові (вул. Словацького
ч. 14, III. пд від 28. 12. 1933. до 5. I. 1934.
включно від год. 10 до 14. 817 2—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

БРОКАТИ від 2.90, накладки 7.50, фінанси
від 5.50 ручної роботи фільм за безцін.
Ковдри 9.80, таблички різного роду — ці-
ни сотиків. Вирібня ФРАЙЛІХА, Сикс-
туська 21. 660 5—7

МОЛОДОЮ все будеш, якщо будеш но-
сити капелюхи з робітні „КАПЕЛЬО“,
Кентшинського 18. 2/32 2—2

Д. ШЛЯХЕР — А. КЕССЛЕР оптик,
Львів, вул. Руська 16. 695 3—3

РІЗДВЯНІ ЛИСТІВКИ з святочиними по-
бажаннями в найбільшому виборі, прак-
тичні подарунки на Ялинку — золоті пе-
ра, альбоми квітви води тощо, дістанте
найдешевше в СОЮЗНОМУ БАЗАРІ,
Львів, Руська 20. 32/49 2—3

ЖАРІВКИ та всілякі матеріали електро-
інсталяцій найдешевше у фірмі Е. Гає-
ман, Львів, Пасаж Гаємана. 2/56 5—15

КОВНІРЕЦЬ будеш мати чистий, лише
запаси до пральні ГОВІКОВИЧА, ДОМІ-
НІКАНСЬКА 4. 816 2—10

ТОГІ для суддів, прокураторів, адвока-
тів поруче казково дешево: Вирібня о-
дежі „ПАЛЮМ“, Гетьманська 22 побіч
Промислового Музею. 13/47 2-3

ПІСНЯ СОНІ з „Жабуриня“ Балтарови-
ча, Думка VIII. Безжоройного на скрип-
ку — книгарня Шевченка. 814 1—2

ЗОЛОТІ штучні зуби і біжутерію купує
Вайзер, Сикстуська 33. 822 1—3

ПИЙТЕ НАЙКРАЩИЙ ЧАП І КАВУ А.
СЕРАФІНА, Львів — Сенкевича 5. 1—8

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДЕШЕВІ, СЕЛЕКТИВНІ І ЕЛІМІНУЮЧІ
РАДІОВІДБІРНИКИ СІТОВІ І БАТЕРІЙ-
НІ ЛЯМПОВІ.

— ВСІ ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАЦІЇ —

„ФОТО-РАДІО-ПАЛАС“.

Львів, пл. МАРІЙСЬКА 8.

Найбільший вибір фотографічних апар-
атів і матеріалу. 4—23

Великий національний часопис
у Німеччині

Понад 100 тисяч даром вислав
Verlag Scherl, Berlin SW 68

НА СВЯТА! НА СВЯТА!

Чоколадні прикраси на ялинку
з фабрики

ІВАНА ГЕФЛІНГЕРА

здорові, смачні, з найліпшою чоко-
ладю, в сортаментах і на вагу, усю-
ди можна дістати, а головую у фір-
мовій крамниці

ВУЛ. РУТОВСЬКОГО 8

819 (пл. св. Духа). 1—8

Вже появилася знаменита праця о.

М. Вергуна п. з.

НОВОМОДНІ ПРОРОКИ

або

„БІБЛІЙНІ ДОСЛІДНИКИ“

Ціна 1.50 зол.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Ру-
ницького. — Ціна 3.— зол., з лог. пе-
реснакою 3.50 зол.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

Дрібні оголошення від слова:

натрихоніальні і приват. кореспонденція по

купів, продаж, винаги і т. п.

шукаючи прай

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 зол. 480—

. 1/2 250—

. 1/3 130—

. 1/5 70—